

Herfst kleur 2014

herfst rood

Ode aan het Ginkgo biloba blad. Techniek gemengd en zeefdruk op handgeschept papier ddh 2014

- aardbeirood □ amarantroud □ Bengaals rood □ bleekrood □ bloedrood □ bordeauxrood □ brandrood □
- bruinrood □ cadmiumrood □ calypsoroud □ cerise □ Chinees rood □ cinnaber □ congoroud □ cyclaam □
- Engel rood □ ericaroud □ felrood □ Ferrarirood □ flamingoroud □ Florentijnse lak □ frambozenrood □
- fuchsia □ geraniumrood □ gloedrood □ granaatrood □ hanenkamrood □ hennaroud □ **herfst rood** □
- Indiaans rood □ jaspisrood □ kardinaalrood □ karmozijnrood □ karmijnrood □ kersenrood □ knalrood □
- koperrood □ koraalrood □ krabrood □ kreeftrood □ lakrood □ lavaroud □ lichtrood □ magenta □
- mahonieroud □ marsrood □ menieroud □ neonrood □ oerrood □ oranjerood □ oriëntaalsrood □ ossenbloed □
- oudrood □ oxiderood □ papaverrood □ paprikaroud □ Parma roze □ pastelrood □ peenrood □ peperrood □
- permanentrood □ perzikrood □ Perzisch rood □ pink □ Pompejaans rood □ prelaatrood □ purperrood □
- robijnrood □ roestrood □ roodgrijs □ roodoranje □ roodviolet □ rozehoutrood □ rozerood □ scharlakenrood □
- signaalrood □ steenrood □ terracotta □ terra sienna □ Titiaan rood □ tomaatrood □ Turk rood □ vampoed □
- Venetiaans rood □ vermiljoen □ vlamvend rood □ vleesrood □ vosrood □ vuurood □ zalmrood □
- zandsteenrood □ zwartrood □

Bron: **Kleur, symboliek, psychologie toepassing**. Het spectrum 1990. Auteur: Dr. Eva Heller, Sociologe (Duitsland).

Als basis voor 'kleur', diende een uitgebreid onderzoek onder 1888 geënquêteerden van jong tot oud.

Hoe kunnen kleuren zulke verschillende gevoelens oproepen? Wij verbinden met elke kleur veelsoortige ervaringen.

Wij herinneren ons die ervaringen door de samenhang (context) waarbinnen wij een kleur waarnemen. De context definieert de werking van een kleur. Eva Heller's boek onderzoekt de werking van alle kleuren op allerlei gebieden. Via een schriftelijke enquête (anoniem) koppelde iedere respondent veertig begrippen aan kleuren. Met verschillende vragen formulieren werd in totaal naar de kleuren van tweehonderd begrippen gevraagd

In den beginne was er het rood

In den beginne was er het rood. Omdat het de eerste kleur was waaraan de mens een naam gaf, is het de oudste kleuraanduiding in alle talen van de wereld. In sommige talen is het woord voor 'gekleurd' gelijk aan het woord 'rood', bijvoorbeeld het Spaanse *colorado*. Rood is één van de drie oerkleuren. Het pure, noch geel noch blauw bevattende rood wordt als drukkleur magenta genoemd. Het is verrassend genoeg een rood dat voor iedere leek duidelijk een blauwe tint heeft.

De symboliek van de kleur rood berust op twee elementaire ervaringen. Bloed is rood en vuur is rood. In het Hebreeuws hebben de woorden rood en bloed dezelfde oorsprong. Rood is *dm*, bloed is *dom*. Bij de Eskimo's betekent rood letterlijk vertaald 'als bloed'. Beide referentiekaders hebben in alle culturen en te allen tijde een existentiële betekenis. Dienovereenkomstig is de symboliek in het bewustzijn verankerd. Rood is bij mannen en vrouwen even populair. Twintig procent van beide geslachten noemt rood als lievelingskleur. Slechts twee procent van de mannen en drie procent van de vrouwen noemt rood 'de kleur, die me het minst aanstaat'.

Het bloed en de levenskracht

Psychologische en symbolische werking

Begrip 'het geluk' : rood 20%, groen 14%, geel 11%, roze 10%, blauw 10%, wit 7% en oranje 5%

Begrip 'de levensvreugde/de vreugde' : rood 27%, geel 16%, oranje 12%, groen 11%, blauw 11%, roze 9% en wit 6%

Begrip 'de energie' : rood 38%, oranje 18%, geel 16%, goud 7% en blauw 7%

Begrip 'de activiteit' : rood 28%, oranje 18%, geel 15%, blauw 15% en groen 12%

Bloed ging in veel culturen door voor de zetel van de ziel. Bloedoffers waren bij alle vroege religies gebruikelijk. Niet alleen dieren werden geofferd om de goden gunstig te stemmen. Ook het 'onschuldige bloed' van kinderen en maagden werd als offer bijzonder geschikt geacht. In de vroegste geschiedenis was de offergezindheid van het Zweedse volk uniek. Om een natuurramp, een hongersnood of een epidemie af te wenden offerden de Zweden hun kostbaarste bezit: de koning.

In de tijd van de christenvervolgung werd beweerd dat iedere christen bij zijn eerste viering van het avondmaal met een dolk een kind doodstak. Het kind zou op het altaar onder het offermeel verstopt zijn. De wijn die bij het avondmaal het bloed van Christus symboliseert, zou het bloed van vermoorde kinderen zijn geweest. Nadat het christendom staatsgodsdienst was geworden, vertelden de christenen dezelfde laster over de joden. Ook in deze eeuw worden vreemde godsdienstige gemeenschappen nog in een kwaad daglicht geplaatst door ze te beschuldigen van rituele moorden omwille van het bloed.

In vroeger tijden werden pasgeborenen in het bloed van bijzonder mooie en krachtige dieren gedompeld. Ook werden bruidsparen ermee overgoten. Men wilde zo de krachten van het dier op de mensen overdragen. De Romeinse gladiatoren dronken het bloed uit de wonden van hun stervende tegenstanders om hun kracht in zich op te nemen. De Grieken lieten bloed in de graven gieten om de gestorvenen in het hiernamaals kracht te geven. Vooral aan vers mensenbloed werden talrijke werkingen toegeschreven. Het zou de ergste ziektes genezen. Volgens een legende eiste een Egyptische farao het bloed van honderdvijftig joodse kinderen. Hij wilde het drinken om van lepra te genezen. De joden vluchtten uit Egypte.

Het motto van een soort magie, waarmee men door analogiewerking mensen wilde genezen, is 'het gelijksoortige door het gelijksoortige' ofwel *similia similibus*. Wanneer de rode ziektes niet met bloed werden behandeld, werden ze met andere rode middelen bestreden. De symboliek van het bloed werd overgedragen op de kleur. Tegen rode uitslag werden bijvoorbeeld rode rozenbladeren op de huid gelegd. Bloedstelpende verbanden waren van rode stof. Bloedende pokken werden met rode pleisters behandeld. De volksmagie probeerde met rode wol draadjes en rode banden ziektes weg te toveren. Voor deze tovenarij werden de rode draadjes om de zieke arm of het zieke been gebonden. De kracht van het rood moest de ziekte verdrijven. Rode draadjes moesten zelfs planten tegen ongedierte beschermen. Ze werden ook om wijnstokken gewonden.

Men zette kleine kinderen een rood mutsje op als bescherming tegen de blik van demonen en tegen het boze oog van alle jaloerse mensen. Baby's werden gedragen op rode, geborduurde kussens of op witte kussens met opgenaaide rode banden. In China dragen alle kleine kinderen rood. Het is daar de gelukskleur. In Italië verjaagt de rode hand het boze oog en is daarom als talisman zeer populair. Ook al verdwijnt in deze rationele tijd het magische uit ons denken, bloed blijft de essentie van de levenskracht. Zijn kleur is de symboolkleur van het dierlijke leven. Groen daarentegen is de kleur van het plantaardige leven. De psychologische en symbolische werking van bloed maakt van rood de dominante kleur bij elk positief levensgevoel.

Over rood valt nog veel meer te vertellen, kijk hiervoor in het nieuwsbrief archief op mijn website: kleurvormgeving.nl